

DIARI CATALA

POLITICH Y LITERARI.

ANY IER. BARCELONA. — DISSAPTE 17 DE MAIG DE 1879. NUM.º 14.
 REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. — CARRER DE FERNANDO VII, NÚM.º 32.
 PREUS DE SUSCRIPCIÓ.
 BARCELONA. . . . un mes. . . . 5 RALS.
 FORA. . . . un trimestre. . . . 20 RALS.

BOTLLETI METEOROLÒGICH DEL DIA 17 DE MAIG. — OBSERVACIONS DEL DIA ANTERIOR.

Hora.	Barometro.	Pluja.	Vents. Direc.	Vents. Forsa.	Evaporac.	Atmosfera.	Nubols.	Ter. sec.	T. màx.	T. min.	T. humit.	Estat Hige.	Sol.	Llun.
8 d.	762.0	6.0	SO.	Fluix.	0.4	Nubulada.	Nimbus.	13.00	16.03	12.00	41.01	78.00	Surt.	3.39
9 t.	762.5	0.1	SE.	M. Fort.	0.7	Clara.	Cumulus.	16.00	à las	13.01	70.00	70.00	Sepon.	7.14
10 n.	763.7	0.0	S.	Fort.	1.2	Cuberta.	Nimbus.	14.00	3.10 t.	4.15 d.	13.00	89.00	Sepon.	13.38

METEOROLÒGIA. — Lo vent S. generalment es hmit, així es, que és lo vent de pluja. Lo N. es sec, perque no atravesa païssos calents ni molt mar.

SANT DEL DIA.

Sant Pascual Bailon y Sta. Restituta vg.

QUARANTA HORAS.

Iglesia de Montesion de religiosas de sant Domingo.

CORT DE MARIA.

Se visita a Nostre Senyora de les Desamparats, en el Pió en sant Agusti.

ALS EMPRESARIS DE TEATROS.

Molts son los dias, que no s arriban alguns anuncis de teatros. Suposém que no s pert pels Empresaris, sino per los seus dependents, que no compliran sas ordres. Los hi supliquém que hi posin remey y que ns envien ab regularitat los anuncis. Saben ya que ls farem los mateixos tractes y ls darem las mateixas ratllas de franch que ls altres diaris.

LA DIRECCIÓ.

ESPECTACLES PÚBLICHS.

TEATRO DEL TIVOLL.—Funció diaria desde demà diumenge.—Tarde à las 3.—Entrada 2 rals.—70.ª representació de la popular sarsuela de màgica en 4 actes y 11 cuadros *Lo Rellojje del Montseny*.—Nit, à las 8.—La sarsuela en 1 acte *Tres ruinas artísticas* y estreno de la sarsuela cómica en 3 actes *Yo inocente en paz vivia*.—Entrada 2 rals.—No s donan salidas.
TEATRO DE NOVETATS.—Funcions pera 19 diumenge.—Ultimas de la temporada.—Tarde.—A las 3 y quart.—Entrada 10 cuartos.—Ultima representació de la tragedia en 3 actes *Galá Placidia*, y la pessa *Lo testament del oncle*.—Nit.—Societat Malibrán.—4.ª de abono.—La comedia en 3 actes *Lo positivo*.—Per unica vegada y en obsequi à D. Victor Balaguer, la primera actriz

Sra. Mena, recitará lo magnífich monòlogo trágich, titolat *Saffo*.—Final sará la funció la comedia en un acte *San cocinera*.

ESPECTACLES PARTICULARS.

SOCIETAT DE BALLS DE GRACIA.—Nova de *S. Isidro*.—Se convida à totas las societats aliadas à la «Nova de la Mercè», per los balls que s donaran lo dia 17 de aquest mes en lo «Tivoli Graeien-se», à lar 3 de la tarde y 10 de la nit. No se deixará entrar à ningú que no porti la seua contrassenya.

PER L'INSIGNIFICANT PREU DE 20 DUROS! RELLOTJES REMONTOIRES D'OR de lley, ab un estuig molt elegant, garantits per lo rellojjer Joan Feliu y Codina.—Pasatje de las columnas, Plaza del Angel, 4 y 5, cantonada à la Boria, botiga de joguinas y quincalla.

MATEMATICAS.—Se ensenyan en la Academia Preparatoria per carreras especiales.—Carrer de Montesion, 7, pis primer.

LOSTAU, SOMBRERER.—7, PASATJE DE BACARDI, 7.—Gran assortit de sombreros y gorrás per la próxima estació.—Preus módichs de veritat.

NOTA.—Los géneros no son del no nat Garnier de París ni tampoch del ilusori Ortoff de Léndres.

Los encarrechs se fan ab lo més esquisit bon gust y promptitut.

AVIS.—LO CORREDOR REAL DE Comers, D. Aniceto Espinach y Martorell participa à sos clients y al públich en general, haber obert son nou despatx en la Baxada Sant Miquel, n.º 1, entresuelo ahont reb tota clase d'òrdres de compra y venda de valors del Estat y de locals ls, cupons, etc., etc.

NOTICIAS DE BARCELONA.

Vetllada en honor del senyor Balaguer.—Concorreguda va ser la vetllada literaria que en la nit del dijous va donar l'Ateneo Barcelonés en honor del poeta catala. Va obrirla lo senyor Angelon ab un breu discurs en que va fer lo panegirich del senyor Balaguer, y à continuació va saludarlo en una ben escrita poesia lo senyor Jaumar. Despues van anar llegint per l'ordre que s indica: D. Emili Blanchet una oda «A la libertad»; D. Joseph Roca y Roca, una traducció en catala de la cansó de Beranger «Lo cabo veterano»; D. Emili Vilanova, un quadro de costums titolat «Cantarell»; D. Damas Calvet, alguns fragments de son poema inedit «Mallorca cristiana»; D. Melcior de Palau, son oda «El polo ártico» y per últim lo senyor Balaguer va llegir lo monòlech «Lo guant del degollat», del qual ne donarem detalls en un dels proxims números. Va terminar la vetllada lo senyor Angelon dant las gracias als lectors y concurrents.

En una de las dependencias, del local, se ya obsequiar ab un «lunch» al senyor Balaguer, y en éll va llegir lo senyor Palau sa bonica poesia «El rayo.»

Acció hetja.—Un home alt y gros com un San Pau va donar ahir en lo carrer de l Tigre, una solemne bofetada à una noya de onse anys, y li ventá tant forta que fou precis que à la pobre ahofejada sela socorregués en la casa de socorro del districte tercer.

Concert-Amigó. — Dilluns probablement hi haurà en lo teatro Principal l' anunciad concert-Amigó, en lo qual hi pendrán part la senyora Pozzoni, lo mestre Goula y altres notables artistes.

«**Huelga**» d' **abonats.** — Los abonats del tercer pis del Liceo tractaban ahir de deixar los abonos, per la temporada nova, que acaba 'l 10 del mes que vé, si la empresa no 'ls rebaixa 'ls preus un 50 per cent.

Miseria. — Nos assegura persona fidedigna que 'n lo carrer de Tallers, número 80, pis quart, porta segona, hi ha una familia necesitada. Si 'ls amichs dels pobres no haguessen olvidat la beneficencia domiciliaria, á ells recomanariam esta atribulada familia: are la recomanem á totas las personas generosas qu' es vulgan apiadar de la desgracia.

Conferencia pública. — «La Societat protectora d' animals y plantas» celebrará sessió pública lo dia 21 á las 8 y mitja de la nit, en son local del carrer de Paradis, 10, primer; en ella dissertará 'l soci don Joseph Fiter, é Inglés sobre «Historia del proteccionisme y Societats protectoras.»

Visita. — Com deyam ahir, va arribar lo director general d' Aduanas y visita ahir mateix la de aquesta ciutat, suposem per enterarse de las necessitats mes urgentas. Casualment habia sigut llimpiada un xich mes que de costum, y feya molt poch que s' hi habia posat un mostrador nou en lo *marchamo*, que pagaren varis agents de Aduanas. Es de creurer que al saber aixó quedaria sofocat lo visitant y faria propòsit d' esmena y de posar remey al mal. Ara es hora de que tornin á aixecar la veu los que lu tenen interès y demanin una aduana de debó en un paratge mes apropiat, ab mes magatsems y millors oficinas; y si no 's logra, sempre queda temps per ferne una los comercians, y regalarla á la administració que la acceptará de mes bona gana que la taula mostrador antes citada.

Profanació de la llum eléctrica — L' empresari de la Plassa de Toros, senyor Barnes, se proposa donar duas «corridas» de toros durant las «verbenas» de Sant Joan y Sant Pere. Perque l' escandol siga complet, s' illuminará la plassa ab velas eléctricas. ¡Si 'l seu inventor ho arriba á saber!...

Un robo y un furi. — D' una botiga del carrer de Portadoras, varen ser robats ahir varios géneros; los lladres, ja se sap, no han sigut agafats.

L' assistent d' un tinent del regimen de Guadalajara, que viu en lo carrer de n Codols, va desapareixer ahir dematí emportantsen molta roba d' us del seu amo.

Casas de Socorro. — Foren ahir socorreguts en lo districte tercer una noya que tenia ficada una agulla de Crochet en lo dit xich de la ma esquerra y dos jovens ab contusions á causa de caigudas; en lo segont un noy mossegat per un gos á la galta esquerra, un noy ab una ferida á la front de resultas de una caiguda, y un aprenent que presentaba

una fractura incompleta en la clavilla de cama dreta, per haberli ocasionat lo caurerli á sobre una caixa de ferro.

Renaixement literari. — Sabem que l' anunciad llibre que 'l conegut literato y académich senyor Tubino está escribint se titulará *Historia del renacimiento literario en Catalunya, Baleares y Valencia*. Escrit ab arreglo als principis de la crítica moderna, la obra mostrará lo desenrotllo del esprit provincial en sos diferents aspectes; fixantse en la renovació literaria y artistica com una de las mes elocuentes y espontaneas manifestacions d' aqueix mateix renaixements.

Com á bons catalans desitjem que l' escritor que desde las columnas de «La Academia» tantas simpatias ha mostrat en favor de Catalunya, obtinga en sa nova empresa un éxit complet.

Benefici. — Lo dijous passat tingué lloch en lo teatro del Liceo lo benefici del baritono Moriani. Cantaren l' «Aida» y en l' intermedi del segon al tercer acte lo beneficiat canta la balada de «L' Africana». Després d' aquesta, 'l publich lo cridá á las taulas y li presentaren los següents regales: de part de l' empresa un estuig ab objectes d' escriptori, de plata daurada; de la senyora Fossa, una corona de llaurer; del senyor Naudin, una petaca de conxa ab incrustacions de plata; y de varis admiradors del artista, un gerro etrusch incrustat d' or, una petaca ab inicials de plata, la partitura de l' «Hamlet» y la colecció de «Cansons de la terra» ricament encuadernadas, una corona de llaurer ab cintas de colors nacionals y belgas, un album per retratos, y una agulla de pit. Lo senyor Moriani regalá dugas preciosas toyas á las senyoras Pozzoni y Fossa.

Aixó proba las simpatias que aquest artista té en Barcelona.

Conferencia. — Avuy celebrará sessió práctica la Academia de Taquigrafia, á las 9 de la nit, y en ella lo soci don Evaristo Dey, dissertará sobre 'l tema: *Influencia de la Taquigrafia en las escuelas de primera ensenyansa.*

La Renaixensa. — Hem rebut la visita de l' important revista catalana «La Renaixensa»; en ella se 'ns dirigeix ab frases galanas un amigable saludo que de tot cor agrehim y acceptem son oferiment, que de molta valua ha de ser sa ajuda per lo nostre «Diari».

Rebaixa de que-viurers. — Desde 'l diumenje passat, á Girona, la carn de moltó ha suferit una rebaixa de quatre quartos per tersa. En la mateixa ciutat se venia, també lo diumenje, lo llús á mitja pesseta la tersa, preu desusat en un peix tant sabros y distingit. Veurem si tan bonas noticias pe 'ls gironins son precursoras de bonas noticias pe 'ls que vivim á Barcelona.

Milloras. — Lo lloch que ocupa l' Administració Económica d' aquesta provincia, ha sigut pintat y restaurat de un modo convenient y fias com no estabam acostumats á veurer las oficinas del Estat. Falta are que la reforma arribi á la

Administració propiament dita, lo que no esperem veurer avuy per avuy.

Lo dia que tinguessim un Gefe económic tal qual, molt podriam millorar.

Paper de fumar. — Recomanem á aquells de nostres lectors que sigan fumadors, lo *paper Roca* que s' expent en lo carrer de la Portaferrisa n.º 19; nosaltres l' hem probat y 'ls hi podem assegurar que quant menos pot competir ab tots los que han sortit fins avuy dia.

Espectacle bárbaro. — Demá torna á haberhi toros. Lo *Lagartijo* ha anat á comprar los que faltaban, puig sembla que no n' habia prou. Desitjem no haber de consignar cap desgracia personal. Igual desitj teniam avuy fa vuit dias, y, no obstant, varem tenir lo disgust de haber de donar compte de la mort d' un infelís mossó de plassa.

Triquina va, caballers. — Are no deixin anar lo *Diari Català* de las sevas mans; no tingan por, que no será res aixó de la triquina. Are ray que tota esta reunida en la esquena d' un conill casula, per mes senyas! De tot lo descubrimient del senyor Darder (don Francisco) los que se n' varen alegrar foren los porchs de Sant Antoni que, si no arriba á ser la por de la triquina, qui sab ahont pararian, y are diu qu' encara 's bellugan.

Are sols es de planyer lo pobre conill. Desgraciada bestiola! ¡Tancada en una gabria, qu' encara es pitjor que si 's trobés en un cuniller, y plena de triquinas!... ¡També es pega ser conill! Si se n' es de bosch, ja 'ls cassadors ab tot lo seu séquit de gossos, no l' deixan en repos un segon; y si se n' es de casa, se corre lo perill de anar á parar á mans del senyor Darder (don Francisco) y tot per que?... perque li fassi la mala partida de donarli, en lloch de col y escarola, que 'l conill ne sol fer tant bell plat, carn de tocino plena de triquina!... No es cert senyors de la *Associació protectora dels animals*, que la sort del conill que 'ns ocupa es una sort bent negre, tant negre com lo fum d' estamp? No es cert que 'l senyor Darder ha mostrat tenir un cor ben triquinat?

Pero vostés deuien dir, que diantre té 'l *Diari Català* ab lo senyor Darder (don Francisco) y ab la triquina? Are ho sabrán. Nosaltres, encara que de tant en tant nos permetem fer un xich de bromeja, som formals serios y no 'ns agradan bufonadas ni que s' prengui al publich per joguina. Si algú vol que 's parli d' ell que recorri l' escala social y vegi com ho han fet per ferse celebres, desde 'l geni mes gloriós fins al tipo mes de caricatura. Ab la triquina s' ha fet un fantasma y s' ha donat alas á una alarma ridículo, infundada y grotesca. ¿Y qui l' ha causada? Qui encara ha de demostrar sa aptitud, son peritatje en lo assumpto; que no es lo mateix dedicarse á l' ofici de menescal que aplicar als coneixements científichs, lo maravillos invent del microscopi.

Nos sembla qu' hem parlat prou clar.

Premis. — S' han exposat en lo apa-

rador de la casa Singer, en lo carrer de Fernando, sis quadros fotogràfics del senyor Esplugas, que son los retrats d'altres tantas noyas que varen ser premiadas per lo bon gust de sos trajos, en los balls que donà la societat Romea durant lo passat carnaval.

Descansi en pau.—Hem de donar compte de la mort del coronel de caballeria don Lluís de Lamar Toscano, ocorreguda, ja fa alguns dias, en aquesta ciutat. Aquest militar perteneixia, ja feya anys, al partit democràtic y en sa historia politica hi constan la part que va pendrer en lo moviment liberal, que l'any 1865 va iniciar lo general Prim y en lo que va tenir lloch per l'Agost de 1867.

Epissodi en lo Canada.—Un yankee anomenat Andreu Wallece, va atravesar a caball lo pont de gel que s'ha format en la catarata del Niagara, passeig ja de sí molt perillós. No prou content encara, volgué pujar a la montanya de gel que las aigües han amontonat en la base ó peu de la catarata. L'espectacle fou conmovedor. Ab molta calma y habilitat lo caball anaba guanyant los relliscosos y serpentejats camins d'aquell immens munt de gel, y al cap de alguns minuts arribà al cap demunt de tot. Ja allí dalt, entre la nebulada que velaba per complet lo cim de la montanya, lo caball y son caballer aparegueren com suspesos al bell mitj del aire. Durant uns instants lo caball se va com encabritar sobre la cresta del cono, desde ahont, ab un sol pas en fals, haurian pogut caurer en un abisme de 70 peus de profunditat. Lo caball, a galop desfet, tornà al punt de partida, en mitj dels aplausos y aclamacions d'una multitud que no tornaba de son assombro.

Venda de la Casa Galera.—Ja esta anunciada la subasta per vendre la Casa-Galera. Aquest edifici s'habia salvat de la pluja de subastas que per compte del Estat s'habian realisat a Barcelona; pero ara sembla que també han acordat ferne diner. Què hi ferem?

Lo més trist es que en la Galera hi ha una escola municipal ahont hi aprenen los primers coneixements uns 500 deixebles. Ara aquestos deuràn quedar en lo carrer. Francament, això son massa ganas de vendre. Compendriam que l'Estat realises los bens eclesiàstics que encara quedan per vendre; comprenem que realises los quartels, com ja esta a punt de fer-ho; pero vendre's edificis destinats a serveys tan necessaris com lo de la ensenya usa!

Veurem lo Ajuntament que hi diu a tot això; si be es probable que no hi diga res. Y ja valdrà mes que calli, porque si n'arriba a parlar, de segur que no dirà res de bo.

Comité possibilista.—Copiem de la «Gaceta de Catalunya» lo següent: «Conforme estaba anunciado y previamente convingut, lo dia 14 a la nit va constituirse lo comité democràtic possibilista,

nombrat recentment per sufragi directe de nostres correligionaris.»

«La mesa va quedar constituida en la forma següent: don Eduardo Chacon, president; de Ricardo Canales y don Manuel Llofrin, vice-presidents; don Pau Aixela, tesorero; don Frederich Pages, contador; don Hermini Fornes y don Miquel Salvans, secretaris.»

Escrutini.—Com ja tenim dit, demàs s'efectuarà l'escrutini general de la elecció d'Ajuntament.

SECCIÓ DE FONDO.

LA REUNIO

REFORMA PENITENCIARIA.

Lo no donar compte detallat de tal reunió en lo nostre número de ahir, no's degué a que no'n tinguéssim notícies detalladas, ni tant sols a que no hi poguéssim assistir. Varios dels que forman la redacció del «Diari Català» hi habiam sigut particularment invitats, pero no ho habia sigut lo «Diari» y no volguérem que s'cregués que s'fica en lo que no'l deman. Cuan no'ns cridan, varem dirnos, senyal es que no'ns necessitan. Per fortuna, varem anyadirnos, tampoch los necessitem a n'ells. Ells mateixos.

Però avuy que ja habem llegit la ressenya en los altres diaris, volém donar en l'assumpto la nostra cullerada.

La reunió bastant numerosa, per mes que algunas personas convidadas varen deixar d'assistirhi, y altres s'excusaren per carta, fou presidida per lo senyor Rius y Taulet, ab lo qual, francament nos sembla que lo primer pas de la futura associació fou un pas en fals. Nos hauria semblat molt millor que hagués presidit una eminença del nostre foro, ó una persona que s'hagués distingit per sos coneixements en lo ram especial de que's tractaba circumstancies que no concorren en lo anomenat senyor Rius y Taulet.

Aquest bon senyor va obrir la sessió fent un discurset ampulos com tots los seus tan ple de superlatius y de llochs comuns, com vuit de pensaments propis, y va aludir al senyor Armengol y Cornet, que estava per endevant designat com heroe de la festa, y fins per ser lo secretari general de la associació que s'formi, que si no'ns enganyem se deurà pura y exclusivament a l'iniciativa d'aquesta persona, en qui reconeixen totes las condicions d'un especialista en la materia, entusiasta y laborios.

Lo senyor Armengol prengué la paraula y feu una llarga exposició dels defectes del nostre sistema penitenciari; dels remeys que en son concepte deuen posarshi y del objecte de la nova associació. Després de son discurs y de alguns altres, se procedí al nombrament d'una comisió per examinar los Estatuts aprobats en principi, composta del mateix senyor Armengol, y de los senyors Alomar, Estapa, Romero y Costa, y a la de-

signació de secretari y vice-secretari, carrechs que recaigueren respectivament en lo senyor Armengol y Cornet, y en los senyors Camin y Pla y Broquetas.

Com que l'objecte de la nova associació ns interessa moltíssim, per mes que no prenguéssim part a la reunió, nos permeterà lo senyor Armengol y Cornet, en qui veyem l'anima de la cosa, y los demés que que's possin al frente de la mateixa, algunas observacions; que creyem son d'importancia per la vida vigorosa de la Associació. Son las següents:

1.ª Que la separin de tot interès polítich, per mes que aquet tregui lo cap tant vergonyantment, com lo tragué en lo discurs del Sr. Armengol. Ni la reforma penitenciaria deu dirigir-se contra l'internacional, lo socialisme y lo nihilisme, ni forman aquestas escolas ó sectas los caps de cap hidra que amenassi dragarse la societat. L'internacional, lo socialisme y lo nihilisme, han existit y existiran sempre, puig no son mes que la forma que en cada época pren la lluita que es ley de vida per la humanitat. Aquestas sectas ó escolas passarán per lo mateix camí que las que forman la base de la societat d'avuy. Serán escarnidas y motejadas mentres sigan debils, y benehidas y glorificadas lo dia que logrin imposarse per haber arribat la seva época. Los primers cristians eran tractats de descamisats per la societat pagana d'allavors, que ls perseguia com animals danyins, a foch y a sang.

La reforma penitenciaria no deu tenir altre objecte que lo de fer efectiva la correcció dels condemnats per delictes comuns; per los actes y omissions penadas en lo códich penal y considerats generalment penables. En lo demés no deu embolicarshi, baix pena de caurer en lo descredit mes merescut.

2.ª Que per la reforma penitenciaria, no basta saber lo que fan en altres països hi lo que diuen los especialistas en los congressos. La reforma té que acomodar-se a las condicions del país a que s'aplica, y als graus de civilisació en que s'viu. De cap manera, donchs, las reformas fetas als Estats Units, a Bélgica, a Inglaterra, y a Fransa poden ser aplicadas a Espanya, ó per lo menos a moltes comarcas d'Espanya, sens acomodarlas al nostre mode de viurer. Als puns en que la gent va descalsa y dorm en un jas de palla, no se ls pot calsar ni donarlos mata-las en la presó, baix pena de que tothom volgues anarhi.

3.ª Que la reforma té de ser practica, molt practica. Nosaltres que coneixem un poch la materia, sabem que en tots los establiments públics, com son presons, hospitals, hospicis, etc. etc., hi ha molta, moltíssima comedia. Aquest punt de vista lo recomanem especialment al Sr. Armengol y Cornet, persona que ns sembla molt mes teórica que practica, y al dirho ns fundem en que havent entrat a formar part de la Junta de la nostra presó, no's va conèixer en res, absolutament en res la seva influencia, y la presó segui sent lo que era.

4.ª y finalment; que cuan se constituí definitivament la Associació, si ell te de ser l'ànima, se quedí ab la presidencia, ó si creu que li convé que l'ocupi una persona mes caracterisada, busqui una verdadera eminencia y fugi d'aquestos idols de barro, cual pedestal se basa solsament en la indiferencia en que vivim, que permet que cualsevol qu' aixequi un poch la veu arribi á personatje.

Totas aquestas observacions las fem á fi de bé y per lo molt que ns interessa lo pensament de que s' tracta. Varem prometre parlar clar y català, y clar y català parlem, en la seguritat de que aixis cumplim la missió del «Diari Català».

Los estudiants de Montpellier han dirigit la següent manifestació á Julio Ferry, ministre d' instrucció pública de la República francesa:

«Senyor Ministre: A causa dels atachs odiosos é hipocritas de que sou blanch, desde que presentareu vostre projecte de llei sobre ensenyansa, ls estudiants de Montpellier creuen obligació seva manifestarvos ab veu alta la mes viva simpatia y la mes franca felicitació.

La juventut lliberal de las escuelas, confiant en la vostra energia, té la ferma convicció de que no vos defindreu al mitj del camí sino que continuareu hasta l' fi en las reformas tan patrióticas y republicanas, de las quals habeu pres l' iniciativa.

Si, senyor ministre, tenim nosaltres la mes completa convicció de que continuareu desafiando las intrigas, los crits y las calumnias, al mateix temps que sabreu romper y desfer todas las resistencias ilegals, en lo cas en que s' presentassen.

Gracias mil, Senyor ministre. Sou benemerit del Universitat, del país y de la República.

Aquesta felicitació está firmada per 235 estudiants. Los autors de aqueixa manifestació no invitaren á firmar-la als estudiants estrangers, ni tampoch als de l' escola d' agricultura, pero no dependrer del Ministre d' instrucció. Y com molts se troban fora de Montpellier per cumplir ab lo servici militar, ó pot molt bé assegurar-se que las cinch sextas parts de alumnos están conformes ab lo projecte de Julio Ferry.

Segons diu un periódich de Madrid, lo ministre d' Hisenda no s' preocupa sino de que la Bolsa pugí, no puguent per lo tant los espanyols esperar qu' se rebaixin ni las contribuciones, ni ls drets, ni las tarifas. Tampoch podem, per consegüent, tenir cop esperansa de poder menjar pa ni carn, á lo menos, á poch preu. Sembla, no obstant, que la gana que comensaba á passejarse per la coronada villa ha motivat que ls ministres s' ocupessen de la falta de pa, y per ara no han trovat altre medi que dirigir-se á las empresas de ferro-carrils, demanatlos hi que rebaixin las tarifas de transport, á lo que sembla que per ara han contestat fent lo sort y per lo tant no dihent res.

Pero, per donar exemple, creyem que lo govern debia comensar, per renunciar al import del 15 por cent que cobra per los articles de primera necessitat, com també deuria donar exemple d' interessarse per la baratura dels mateixos, trayent dels pressupostos lo dret de consums. Aquestos foran los remeys practichs; treurer las trabas que impideixen la baratura dels comestibles.

Per compendrer si son fundadas aqueixas observacions, nos permetrem copiar los datos següents, relatius al preu del blat als principals mercats de Europa y alguns dels Estats Units. D' aqueix modo veuran nostres lectors que per tot arreu van los blats mes baratos que á Espanya, y aixó que avuy cap nació passa la crisis que passem nosaltres. Fins á Castilla, que s' titula lo graner de Espanya, s' pagandós blats mes cars que als demés puestos, ahont tot lo blat que s' consum, hi ha de anar de fora.

- Aquí va la taula de preus:
- Africa. Alger.—25 fr. q. métrich ó 100 kilos.
 - Oran.—24.75 id. id. id.
 - Alemania. Metz.—27.75 id. id. id.
 - Strasbourg.—27 id. id. id.
 - idem.
 - Austria. Viena.—21.75 id. id. id.
 - idem.
 - Bélgica. Bruselas.—27.50 id. id. id.
 - idem.
 - Malinas.—25.50 id. id. id.
 - idem.
 - Espanya. Barcelona.—33.60 id. id. id.
 - Holanda. Maestrich.—27 id. id. id.
 - idem.
 - Italia. Milan.—28.50 id. id. id.
 - Inglaterra. Londres.—27 id. id. id.
 - Birmingham.—28.10 id. id. id.
 - idem.
 - Rusia. San Petersbourg.—25.50 id. id. id.
 - idem.
 - Suiza. Ginebra.—29 id. id. id.
 - Estats Units. New-York.—21 id. id. id.
 - idem.
 - Fransa. Paris.—28 id. id. id.
 - Burdeos.—27 id. id. id.
 - Marsella.—28.50 id. id. id.
 - idem.

Ab costat d' aquestos datos, tot lo que podriam dir á nostres lectors seria pálit; ells parlan prou alt perquè necessitin cap comentari. Y ls advertim que son exactes y cuidadosament comprobats.

«La Correspondencia d' Espanya» diu que si las oposicions han guanyat las eleccions d' Ajuntament á Valencia, ha sigut perquè ls conservadors no s' han sapigut entendre. Podria molt ben ser, y aplicant lo cas, suposem que «La Correspondencia» no deura tindre inconvenient en confessar que á tot arreu ahont han guanyat los conservadors ha sigut perquè ls liberals no s' han sabut entendre.

Pero ns sembla que lo que hi ha de cert en las eleccions de Valencia, es que ls liberals s' han entés y que per aquest motiu la victoria ha sigut per ells; perquè

sempre que l' partit liberal sapiga coneixer que ls temps son de sumar y no de restar; que las circunstancias son abuy las que governan als partits y no ls partits á las circunstancias; sempre que ls liberals de tot Espanya fassen com acababan de fer los de Valencia y altres punts, lo resultat mes felis coronará los seus esforços.

Aquí tenen datos historichs per si s' volen entretenirse fent lo martirologi de la premsa.

Lo dia 19 hi haurá la vista de la denuncia del periódich «El Constitucional.»

Lo dia 20, ó siga á l' endemà, s' veurá la de «El Tribuno.»

Y l' dia 21, aixó es, á l' endemà passat, hi haurá la vista de la de «El Mundo político.»

A n' aquest pas aviat reformant lo refrá catalá, haurem de dir: «pe l' Maig cada dia.... una denuncia.»

¡Que no s' vulgui convenser lo govern que ab tanta denuncia qui resulta denunciat de veras als ulls del país, es ell y ningú mes!

Lo ministre de Foment va donar un premi de 500 duros per las carreras de caballs que l' altre dia va haberhi á Madrid.

L' Ajuntament va doblar al ministre y per distreurers dels mals de cap que li dona l' rebombori del pa, ne va donar 1000.

La Diputació provincial ho va saber y jella que sí? Aflaixa al punt 500 duros mes.

Sama lo regalat, donchs 2.000 duros.

Y encara hi havia qui feya correr que á Madrid hi havia mariuga!

No s' pot fer cas del dir de la gent.

Per regla general despues de la tragedia ó del drama, sol venir lo sámete, pero ls espanyols fins l' ordre de las funcions, perquè no siga dit, han de veurer trastocat. Diem aixó perquè sámetes, tot lo mes comedia, ns han semblat las confedencias que s' han verificat per veurer si s' ha de restablir l' estat de siti á las provincias vascongadas. En cambi, ns sembla drama y pot ser tragedia lo resultat de tantas conversacions, de tantissimas consultas. Los vascongats tornaran molt abiat á estar en estat de siti y ns sembla que no tornaran á normalisarse fins que fassi bon sol.

CORRESPONDENCIA

del DIARI CATALÀ.

Madrid 15 de Maig de 1879.

En ben mal dia lo seu corresponal J. M. m' ha donat l' encàrrech de sustituirlo ab motiu d' una llaujera indisposició que l' fa estar allit. Dich en ben mal dia, perquè avuy no cal preguntar á ningú que hi ha de

nou. Lo dia de Sant Isidro es un dia clàssich per la gent de Madrid. Sant Isidro llaurador y 'ls toros son las duas úniques cosas que treuen de mollera a la gent d'aquí, y 'ls dias de romeria y 'ls dias de *corrida* es inútil frecuentar circuls y llegir diaris.

No hi ha *riu, riu*, no hi ha *rum, rum*; tot son avuy lo que n diuen vostés vuits y nous y cartas que no lligan. Si vegés los carrers de Madrid! No mes s'han quedat en la vila los que no tenen un xavo per fer cantar a un cego. Tot Madrid, lo Madrid oficial, lo Madrid que cobra y 'l que paga; lo que es al candeleroy 'l que s' pensa serhi demá, tot es a la romeria de Sant Isidro. Las casas d'empenyo están plenas de prendas que ab part de son valor han contribuít a l'alegría, a la bulla passatjera d'avuy.

Ab tant bell burgit es clar que ja ningú s' recorda de la mort y del enterro del duch de Medinaceli: vésten, vésten Anton; que 'l que s' queda ja s' compon.

Después de tot aixó, 'l única cosa de que parlan los que no son a Sant Isidro, es de las disidencias dels centralistas, grupo estrany, compost de descontents y d'ambiciosos, que, com aquell famós centro de nulitats d'altres dias, ni fa ni deixa fer. Lo senyor Alonso Martinez s'ha ofert al govern; pero s'assegura qu'altres centralistas tractan de desoferirsi, tal vegada despitats porque no s'hi han ofert ells primer. Ab tal motiu deya un canovista quetotala qüestió per aquest centro es arribar a ser *centro de taula*.

Aixó avuy per avuy. Demá preparem nos a veurer com segueix lo fandango de nomenclaments que ja fa dias vé habenthi.

Totas las qüestions d'aquest país, per difícils que sigan, se resolen al cap de vall sense conflictes; pero aixís que s'parla de personas ó de pressupost ja la tenim armada!

Que si l' un renuncia, que si l' altre murmura; que si está bé 'l decret, que si no ho está, y aixís anem.

He parlat de pressupost. Aquí si que hi ha tela. Lo ministre d'Hisenda sosté una verdadera batalla ab tots los ministeris, ab motiu dels pressupostos, que 'ls troba massa alts. Ne rebaixaran algun vintidos, perque no siga dit, y seguirem pagant.

De Cuba no 'ls ne goso a parlar.

Queda de vosté, S. S.

R. A.

Ulldecona 14 de maig.

Prenc la ploma no mes per darli 'l resultat de las eleccions d'ajuntament. Las oposicions lliberals han tingut tant brillant victoria, que han reunit mes de 300 vots contra menos de 100 que han obtingut los adictes. Ja era hora de que en aquesta població que te fama d'atrassada, se dones una mostra pública del vigor del element lliberal.

Lo CORRESPONSAL DE LA RIBERA DEL EBRO.

Berga 14 Maig.

No poden vostés figurarse com vivim encara en aquesta montanya. Lo Rector es l'amo, y fa lo que millor li sembla.

Perque no n quedés cap mica de dupte en las passadas eleccions municipals s'ha posat al frente de mes retrógrados, y posant en joch tota classe d'influencias, y fent dependir de las eleccions fins la vida de la Religió, ha fet sortir un Ajuntament a gust seu. Era de veurer, com las donas fanatisadas corrin de casa en casa per portar vots a las urnas, creyentse que fentho aixís no sols guanyarian la gloria del cel, sino també

que salvaban al mon d' un cataclisme, com los que 'ls esplican desde la trona.

Perque vegim que no exagero los donaré altres datos. Mentres de nit los fanals no creman, per falta de fondos, la suscripció oberta per millorar lo santuari de la Mare de Deu de Queralt ha reunit ja a horas d'are 26,000 rals, que molts infelissos s'han tret de la boca.

Parlant d'altre cosa los diré que estém aquí en plé hivern. Aquesta setmana las neus han baixat fins a la Font del estret. En las crestas dels Pirineus n'hi ha encare dos metros. Las cullitas comensan ja a ressentirse.

LO CORRESPONSAL

NOTICIAS D' ESPANYA.

MADRID 15 Maig. — Del *Imparcial*:

— A jutjar per l'interés ab que ahir s'parlava entre la gent del foro, de la elecció pera 'l carrech de Decano del colegi d'advocats, deu esperarse una lluyta animadíssima entre 'ls candidats quals noms ja comensan a indicarse.

— Ahir a la tarde va celebrarse en lo jutjat de la Latina, la vista pública de la causa de donya Baldomera.

Llegit l'apuntament, feu us de la paraula l'atvocat defensor de 'ls drets d' un imponent, demanant que la causa tornés a sumari.

Lo fiscal después de fer constar que de 'ls llibres de contabilitat resultaba un desfalc de setse milions de rals, y sentant que hi havia hagut un alsament de fondos, demana contra la procesada nou any y vuit mesos de presó major y tres anys y un dia pera son secretari particula. En defensa d'aquest usá después de la paraula lo senyor Aguilera, sospenentse l'acte a las quatre de la tarde.

Lo disapte yinent continuarà la vista. La versió oficial y com tal la donem del dolorós succés que ocasiona la mort del duch de Medinaceli es la següent:

Lo jove duch se trobava ab sa esposa en Villaescusa. Sortiren adbós a passejar portant ell una escopeta y habent encarregat a n'els guardas que no deixessin de vista uns conills. Antes de fer us de l'arma, lo duch relliscá y caigué, disparantseli a la vegada los dos tiros de l'escopeta, carregada ab perdigons rebenlos en la cuixa dreta y lo ventre. Lo duch caigué a n'els brassos de sa muller única persona que l'acompanyaba en aquells angustiosos moments y morí a las sis del matí. Lo desgraciat contratemps que ocasiona sa mort ocorregué lo dimars a las cinch de la tarde.

De la *Correspondencia de España*:

Lo senyor Castelar no podrà assistir a las conferencias que comensaran a celebrarse en la Universitat de Oxford lo primer de Juny próxim y aixís ho ha participat en una carta esperant tenir contestació molt en breu.

— Ha arribat a n'aquesta capital don Francesch Darder, Director de la Revista universal ilustrada, periódich de *sport*, que s'publica a Barcelona.

NOTICIAS DEL ESTRANGER.

PARIS, 15. — S'están colocant 200 llums elétricas, sistema Jablonskoff, en las galerías de pintura y escultura y en los jardins

de la isla de Sumatra, ha tornat a Padang ab del Palacio de la Industria. Probablement desde la próxima semana los salons iluminats estarán oberts al públich durant la vet-

Ha. — M. Gambetta ha arribat avuy a Paris de retorn d'Italia.

— Las noticias de Rússia afirman que l'incendi d'Irbitt ha sigut per causa d'imprudencia. Las pérduas s'evaluan en uns 210,000 rublos.

Un altre incendi se ha declarat a Ouralk, l'onze de Maig. Una part considerable de la vila ha sigut destruida. Com lo vent que feya era fort, ha sigut impossible aturar lo foch.

— La «France» publica lo següent telegrama d' Ajaccio del 14 de Maig:

La municipalitat republicana d' Ajaccio ha ofert un *punch* als oficials dels barcos italians é inglesos que havian vingut per assistir a las regatas.

— L'almirant inglés ha brindat per l'unió d'Italia, Inglaterra y França. Y ha dit que tenia l'esperansa que las tres potencias continuaran a marxar plegadas per lo há d'Europa. Ha brindat també per M. Grévy.

BOMBAY dimecrés 14. — Un gran incendi ha destruit ahir en Poohán, molts edificis públichs y cinquanta casas. Se creu que aquest incendi es degut a la poca vigilancia.

SECCIO COMERCIAL.

BERLIN, 14 Maig. — Lo Canceller de l'imperi ha presentat al consell federal, lo projecte de ley modificant la constitució y la administració d'Alsacia-Lorena.

Lo projecte de ley, que conté 20 articles, poria que l'Emperador nomenara un governador, ab residencia a Strasburg, per exercir lo poder gubernamental.

Dit governador pren lo lloch del canceller del imperi, de modo que l'hi sont transmesos los poders extraordinaris coniatos, hasta avuy, al president superior.

Quedan suprimidas la secció de la cancelleria del imperi que está encarregada dels negocis referents a Alsacia-Lorena, y la presidencia superior d'Estrasburg.

Se constituirá en Alsacia-Lorena un ministeri compost de varias seccions, que estarà en Estrasburg.

Las funciones de president del consell de ministros serán confiadas a un secretari d'Estat, que firmará tots los decretos del govern y tindrà los mateixos drets y la mateixa responsabilidad ministerial, que l'actual suplent del canceller del imperi.

S'instituirá un consell d'Estat, encarregat de donar lo seu paré sobre 'ls projectes de ley, y discutir las altres qüestions sotmesas a son examen per lo governador.

Composaran lo consell d'Estat: lo general que mani lo 15º cos d'exercit, lo secretari d'Estat, las autoritats superiors del país y set altres membres, elegits, cada vegada, per tres anys. Será presidit per lo governador.

Lo número de membres de la comissió d'Alsacia-Lorena será l de 58.

L'Alsacia-Lorena, a fi de estar representada en lo consell federal per la discussió de las lleys del imperi, elegirá per medi de la seva comissió, un delegat, per tres anys, que deurá ser acceptat per l'Emperador y tindrà veu consultiva en lo consell federal.

No s' modificará lo número de veus deliberativas d'aquesta asamblea.

LONDRES, 14. — Herr Karl Bock, que a instancias del difunt marqués Tweeddale ha gastat 8 mesos explorant las terras altas de

LA FALTA DE DINERS

que casi es lo pitjor de tot nos obliga a vendre y a fer lo calsat tan bó y tan ben fet com en las principals sabaterias y tan barato com en las mes rassenables baraturas.—Acudin per saber si es axis a la

SABATERIA del carrer del Pi, núm. 12, (devant de un carreró) titulada **A LA NACIO.**

FOTOGRAFIA

DE **JOAN MARTÍ.**

Carrer de Escudillers, 39, baixos, BARCELONA.

Primers y únics **GRANS DEPOSITOS** en sa classe en Espanya

TRASPARENTS

DE **JAUME BOADA.**

Rambla de Estudis. 4. BARCELONA. Rambla del Centro, 7.

En dits depósitos s'hi trobará la més abundanta colecció que existeix tan a Espanya com a l'estranger. Conté a més dels del país los dibuixos de totas las fábricas alemanas, los de las millors francesas y los de las belgas.—Gran colecció de Cromos y Fotografias originals, escullidas en los propis tallers de Alemania, Fransa é Italia.

IMPRESIONTA

DE **L. DOMENECH.**

LUXO

ECONOMICAS

BASEA 30

BARCELONA.

LUXO

ECONOMICAS

AL LLEO ESPANYOL

Rambla de Santa Mónica, 8, botiga.

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrá que diu:

Valen mes molts pochos que no pas pochos molts,

treiem las nostras utilitats del molt giro y no del molt benefici; aixis es que ls nostres trajes de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d'elegancia y solidés que ls de 18 y 20 d'altres establiments. Ab aquest sistema hem posat a envejable altura la nostras sastreria

AL LLEO ESPANYOL. Rambla de Sta Mónica, 8, botiga

MERLY, SERRA Y SIVILLA,

INGENIEROS.

CONSULTAS, PRESUPUESTOS, E INSTALACION DE APARATOS

PARA TOT GÉNERO DE

INDUSTRIAS MANUFACTURERAS Ó AGRÍCOLAS!

MADRID.—Carrer S. Miguel, 11. BARCELONA.—Carrer Mendizábal, 8.

PROPIETARIS! EXPROPIACIÓ FORSOSA PER UTILITAT PÚBLICA.

Lleys españolas recopiladas, comparadas y comentadas per D. Joseph d'Argullol, advocat.—Un volúm en 8.º gran, 4 pessetas.

6, Pi, 6, y principals llibrerias d'Espanya.

100 carpetas per cartas, y **1** ral.—6, Pi, 6.

Óperas complertas per piano, a **6** rals.—6, Pi, 6.

CANSONS IL·LUSTRADAS

ESCRITAS Y DIBUJADAS PER

APELES MESTRES,

Y ACOMPANYADAS ALGUNAS D'ELLAS AB MÚSICA

ORIGINAL Y AUTOGRAFIADA PER

JOSEPH RODOREDA.

Forma un tomo en octau gran, de mes de 200 páginas, il·lustrat ab cuarenta vinyetas, impressió esmerada, bon paper y adornat ab una cuberta cromolitografiada.

Se recomanan per lo seu bon gust y preu mes barato que las inglesas

GALETAS

VIÑAS.

Depósito: Carrer de Avinyó, 16. Se venen en tots los establiments.

L'AURENETA,

REVISTA CATALANA D'ARTS

QUE'S PUBLICA A BUENOS AIRES

TOTS LOS DIUMENES.

Ubich punt en Catalunya hon't s'admeten suscripcions, en las

TEIXIDÓ Y PAPER

6, Pi, 6. Barcelona.

Se necesita una bona maquina y cusidoras per roba blanca.—Informaran en la plassetta de San Francesch 5, primer

J. RIERA Y BERTRAN.

ESCENAS

DE LA VIDA PAGESA

10 Rals.

De venta, ab las otras obras catalanas del mateix autor: Teixidó y Parera, 6, Pi, 6, y principals llibrerias.

SE TRASPASSA

ó ven una botiga de galletas y filis, y de terrissa y vidre.—Informaran carrer de Robabor, 11, 1.º, agencia de Anton Mas.

DIARI CATALA

titulada A LA NACIO.

POLITICH Y LITERARI.

Lo DIARI CATALA se publica cada demati, inclosos los dels dilluns

y conté per lo menos vuit páginas.

Se suscriu en las principals librerias de Barcelona

y en la ADMINISTRACIÓ, CARRER DE FERNANDO VII, 32, PIS PRIMER,

ahont se dirigirá tota la correspondencia.

LAS PRINCIPALS SECCIONS QUE CONTINDRÁ LO «DIARI CATALA»

SERÁN LAS SEGUENTS:

POLITICA; — en la que per medi de articles y *suellos* se tractarán totas las questions que s'creguin interessants a la vida pública.

CIENTÍFICA; — en la que procurarem tenir a nostres lectors al corrent dels progressos que s' verifiquin en tots los rams de la ciencia.

ARTÍSTICA; — en la que no sols publicarem treballs originals del millors escriptors de nostre renaixement, sino que darem noticia y analizarem tot lo que en las diversas arts se produexi en lo nostre país y al estranger.

DE NOTICIAS; — en la cual procurarem tenir als nostres lectors al corrent de lo que passi al mon, donant emperomes importancia a lo que toca a Catalunya en general y a Barcelona en particular.

OFICIAL; — en la que además de insertar los *bandos* y documentos que emanin de las autoridades, donarem traduhydadas las lleys y decretos que siguin de interes general.

TELEGRÁFICA; — en la que donarem las últimas noticias que per tal medi arribin a Barcelona.

COMERCIAL; — en la que tractém de exposar los datos de interes per lo comers de Barcelona, enterantlo dels preus corrents en los diversos mercats de Catalunya, y dels que en los punts de exportació alcansin los productos catalans, y sos similars en los principals punts de producció.

Además de aquestas seccions y la de noticias de las colonias catalanas, y la de anuncios, obrirem aquellas otras que ns aconsellin la práctica y las necessitats dels nostres suscriptors.

SECCIÓ TELEGRÁFICA.

MADRID, 16 (á las 11:55 del mati). Si s'confirma la noticia de la nova actitud que s' diu adoptarà «El Imparcial», se separarán del periódich catorse redactors. «El Imparcial» de avuy ni afirma ni nega la noticia.

MADRID, 16 (á las 4:20 de la tarde). En lo consell de ministros s' ha acordat acceptar la alianza ab las potencias que s'proposan combatir la demagogia. Ha sigut oferta la direcció del «Imparcial» al senyor Martos. Aquest ha contestat que acceptaria incondicionalment si el senyor Gasset no l' accepta.

Bolsa: Consolidat, 15:20. — Bonos, 88:90. — Subvencions, 29:75.

MADRID, 16, (á las 4:40 de la tarde). — Se diu que l' senyor marques de Molins ha sigut nomenat embaixador en Paris, y que l' duch de Tetuan designat per reemplaçar-lo en lo ministeri d' Estat, jurará eixa nit, assegurantse que l' ministeri se presentará a las Corts constituhit aixis.

MADRID, 16 (á las 3:20 del mati). — La «Gaceta» publica los decretos ampliant

fin a 75 lo número de aspirants del cos del ministeri fiscal per las promotorias d' entrada, y nomenant a D. Agustí Bassols registrador de Igualada. Bolsí. — Consolidat, 15:25.

Semáforo oficial de Tarifa. — Tarifa 15, á las 8 de la nit. — Temps reinant en lo estret de Gibraltar. — Vent nort-est galeno, mar plana, cel y horizonst clars. — No ha passat cap barco d' aquest comers.

IMPREMPTA DE L. DOMENECH, Bassea, 30, principal.